İŞGALLERİN BAŞLAMASI VE MİLLÎ MÜCADELEYE HAZIRLIK

Konunun videosunu

tariheglencesi

adlı

kanalından

seyredebilirsiniz.

ARİF ÖZBEYLİ

www.tariheglencesi.com

İzmir'in İşgali ve Kuvayi Milliye

- İtilaf Devletleri, Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresini Yunanlılara vermişlerdi. Yunanlılar, sahte belgelerle Batı Anadolu'da Rum nüfusunun daha fazla olduğunu iddia ettiler.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

PERŞEMBE 15 MAYIS 1919

İzmir'e Yunan ordusundan evvel Efzun askerleri çıktı.

İZMİR İŞGAL EDİLDİ

SON DAKİKA

Yunan tümeni bugün çıkıyor

İZMİR

DÜN, gece yarısına yarım saat kala, Amiral Kaltorp, İzmir Valisi ile Kolordu Kumandanı'na ikinci notasını vermiş ve bunda, sabahleyin Yunan birliklerinin şehri işgal edeceklerini bildirmiştir.

Bu notada;

"Mondoros Mütarekenâmesinin 7'nci maddesi gereğince, İtilâf Devletleri namına, İzmir'in Yunan askerî birlikleri tarafından işgal olunacağı, bu kararın Babıâli'ye de bildirildiği ve çıkarma kuvvetlerinin ertesi gün (15 mayıs 1919) saat 08.00'de İzmir'e muvasalat edecekleri, Yunan deniz silahlı müfrezelerinin 07.00'den itibaren iskeleleri işgal eyleyecekleri esef verici olayların meydan kalmamak üzere Osmanlı kıtalarının bulundukları mahallerde kalması ve bir İngiliz deniz piyade müfrezesi tarafından işgal edilecek olan telgrafhanede, sansür edilmek kaydıyla, resmî muhaberata müsaade edileceği ve Yunan askerî makamlarının kendilerine dair olan arzularının bildirilmesine intizar edilmesi lüzumu" bildirilmektedir.

Midilli'deki Birinci Yunan Tümeni'nin de sabaha karşı, İzmir'e doğru yola çıktığı duyulmuştur.

17'nci Kolordu Kumandanı'nın, sabaha karşı emrindeki birliklere şu talimatı yolladığı da öğrenilmiştir:

"Yarın sabah Yunan birlikleri şehre çıkacaklar ve peydarpey şehri işgal edeceklerdir. Esef verici olayların vukubulmaması için bütün askerî kıtalar bulundukları garnizonlarda kalacaklardır."

● Kolordu kumandanı Ali Nadir Paşa'nın, "mukavemet edilmemesi" emri yüzünden Türk kuvvetleri kışlalarına çekildiler.

● İngiliz, Fransız, Yunan bahriye silâhendazları öğledensonra, mevkii müstahkemleri, kaleleri işgâl ettiler.

Devamı 2. Sayfada

İşgal öncesinde de işgali haklı çıkarmak amacıyla, Türklerin Rumları katlettiği propagandasını yaptılar. Yunanlıların amacı Megalo İdea (Bizans Devleti'nin yeniden kurulması) idi.

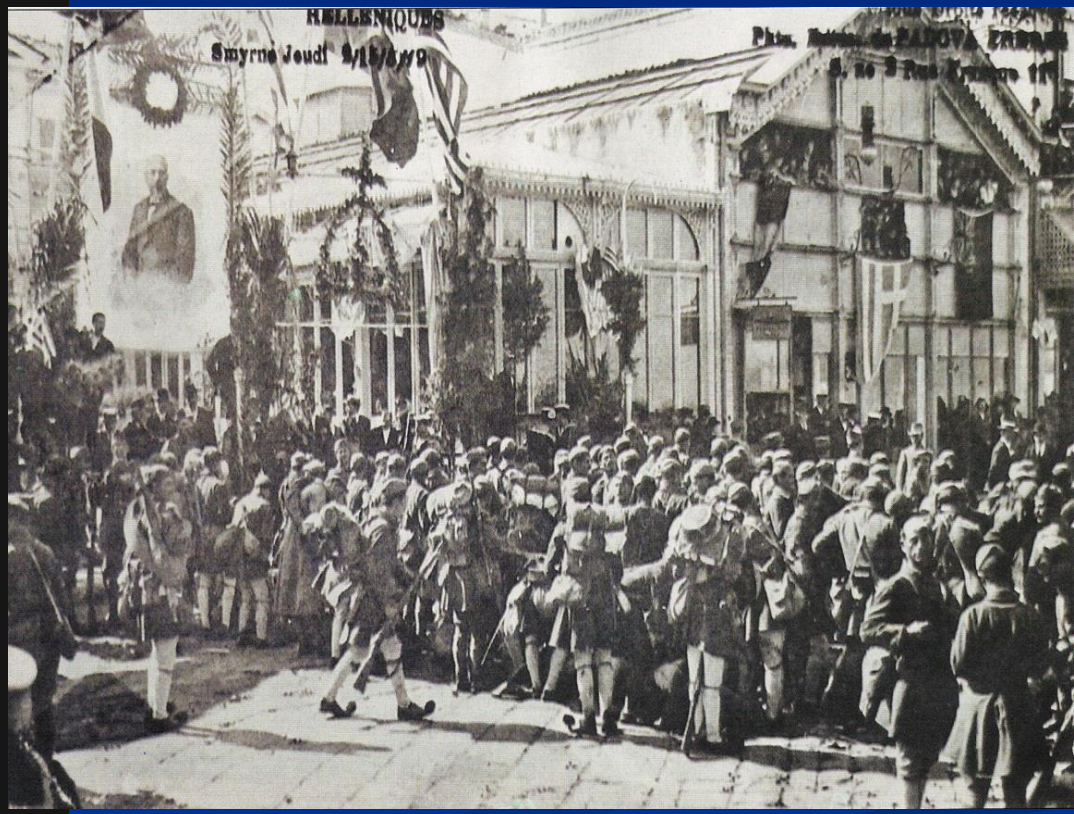

www.tariheglencesi.com

15 Mayıs 1919'da İzmir Yunanlılar tarafından işgal edildi. Hasan Tahsin' in ilk kurşunu atmasıyla Yunanlılara karşı direniş hareketi başlamış oldu.

İzmir'in işgali azınlıkların özellikle de Yunanlıların daha da cesaretlendirmiş ve taşkınlıklarının artmasına yol açmıştır.

Yeni İstanbul YAYINI

16 Mayıs 1919 Cuma No: 2

İSTİKLÂL HARBİ GAZETESİ

HAZIRLAYAN ÖMER SAMİ COŞAR

İZMİR'İN DÜN SAHİPLERİ OLDUĞU KANLI OLAYLARDAN TEMSİLİ BİR TABLO. METROPOLİT HRİSTOSTOMOS, FESLİLERİN KATLİ İÇİN SAĞA SOLA KOŞUŞARAK TAHRİKLERDE BULUNUYOR.

İzmir'de katliam

Yunan işgal kuvvetleri saat 8.40'da karaya çıktı, Metropolit tarafından takdis edildi. Şehirdeki tecavüz ve yağmanın bir türlü sonu gelmiyor. Çok sayıda şehit verdik

İZMİR

YUNAN askeri işgali dün sabah büyük bir katliamla birlikte başladı. Yedi buçukta İzmir limanına giren nakliye gemilerinden ilk Yunan askerleri 8.40'da karaya çıktı.

Onbinlerce yerli Rum, ellerindeki Yunan bayrakları ve çiçekler ile Kordon Boyunu kaplamıştı. Çılgınca Yunan işgal kuvvetlerini alkışladılar.

Efzun Alayının ilk çıkan taburu, tantanalı bir törenle İzmir metropoliti Hrİstostomos tarafından takdis edildi. Metropolit Yunan bayrağını öptü, tuz serpti. Hristostomos'un seviçinden sağ kaldığı görüldü.

Kordon Boyunda yapılan bu dini törenden sonra ön başta Alay Komutanı ve Sancağı, bu sancaktan daha büyük bir Yunan Bayrağı da olduğu halde, yürüyüş koku Kordon Boyunca, Hükümet Konağı - Kışla - Kokaryalı istikametinde, Türk mahalleleri içinden geçmek suretiyle Karantinaya doğru yürüyüşe geçti.

Yerli Rumlar, mavi beyaz toplar giymiş Rum kızları Yunan yürüyüş kolunun her iki tarafını sarmış vaziyette yürüdüler. Yerli silâhlı Rumların da takip ettiği yürüyüş kolunun başlarda Kışla kapısını geçip yola saptıktan sonra bir tabanca sesi duyuldu. Bunun üzerine Efzun taburu evvelâ geldiği istikamette kaçmaya başladı. Sabat Kuleşi hizalarına gelince Kışleya karşı mevzilenerek, ateş ve makinalı tüfeklerle Kışlanın kapı ve pencerelerini ateş altına aldı.

Bundan sonra süngülü müfrezeler Kışleye girdi. Kolordu Kumandanı dahil olmak üzere, oradaki bütün subayları en ağır hakaretlerle esir kafilesi halinde Kordon Boyunca yürüterek Pasaport İskelesine, Efzun tabrundan boşalan Patris vapuruna götürüp, vapurun ambarına hapsettiler. Katlie vapura götürülürken, yol boyunca sekez, sivil Yunanlı ve yerli Rumlardan ve hattâ Rum kadınlarından ateş, sünğü ve dipçik darbeleriyle dokuz subay şehit edildi, 21 subay yaralandı. Bu arada 27 subay da kayboldu.

Şehirde örfî idare ilân edildi. Türkler evlerinden çıkarılmaktadır. Fakat birçok yerlerde sivil Rumlar, belledikleri Türk evlerine girerek, silâhlı soygun yapıklarını görülmüştür. Polis ve hafiyat kıtaklerin temamiyle Yunan askeri birliklerinin ellerine geçtiğinden bu soygunlara kimse müdahale etmiyor.

Şu anda şehirde tecavüz, vahşetlik ve katliam devam etmektedir.

İŞGALİN İLK KURŞUNU VE İLK ŞEHİDİMİZ

Gazeteci Osman Nevres Bey, Yunan Efzun Alayının sancaklarını tüvelyer kurşunu ile yıktıktan sonra süngü darbeleriyle şehit edildi

İZMİR

DÜN sabah Kordon Boyunda, Yunan işgal kuvvetlerine ilk kurşunu atan ve Efzun alayının sancaklarını yıkan İlkteşrin Hezar Gazetesi Başyazarı Osman Nevres Beyin vücudu süngülerle parçalanarak edilmiş bir vaziyette bulunmuştur.

GÖRENLERİN anlattıklarına göre, Efzun alayı kilise çanlarının sesleri ve mavi beyaz gönderi Rum kızlarının şarkıları arasında Kordon Boyunda derlerken birden kalabalık yarılmış ve tek başına ileriye fırlayan zatın boylu, siyah elbiseli bir adam elindeki tüvelyerle peş peşe kurşun atmaya başlamıştır. İlk olarak Efzun alayının sancaktarı koğuk bir sesle yıkılmıştır.

İŞ bekemedikleri bu ateş karşısında şaşkına uğrayan Yunanlılar geriliemişler, peşlerindeki Rum kalabalığı arasında dehşet düşenler görülmüştür. Fakat kargalarında ateş edenin yalnız bir kişi olduğunu fakatdıcı hemen mukabeleye başlamışlardır. Tüvelyerindeki kurşunları bitiren Osman Nevres Bey silâhtan sarılmış ve mütteşdit süngü darbeleriyle canının yıkılmış, şehit edilmiştir. Hırslarını, Osman Nevres Beyin vücudunu parçalarına ayırmakla da alamayan Efzunlar bu defa sağa sola tüfekle, rastgele ateş başlamışlardır. Hattâ denizden Yunan torpidoları da bu ateşe katılmıştır. Bu arada büyük sayıda sivil halk arasında kayıp olmuştur.

GÖRENLERİ'nin bildirdiğine göre, bu olaydan kısa bir zaman evvel Osman Nevres Beyin, «Osmancık, olmanız, böyle kolların silâhsız olduğu bir zamanda» diye etrafındakilere söylediği de duyulmuştur. 39 yaşında şehit düşen gazeteci, Yunan işgaline karşı ilk silâhlı mukavemeti yapan gençler grubuna dahildi. Güler yüzlü, neşeli bir vatanseverdi.

www.tariheglencesi.com

İzmir'in işgali üzerine Türk halkı mitingler düzenleyerek işgali protesto etmiş daha sonra da silahlı mücadeleye girişmiştir. Bunun sonucunda Kuva-i Milliye başlamış ve Ayvalık' tan başlayarak Soma, Akhisar, Salihli ve Nazilli'ye kadar uzanan Batı cephesi kurulmuştur.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

20 MAYIS 1919

FATİH'TE DÜN MUHTEŞEM BİR MİTİNG YAPILDI

80 bin Türkün katıldığı toplantıda Halide Edip, Padişah'tan, «Milleti en çok temsil edecek cesur bir kabine» kurulmasını istedi. Hatipler İzmir için, mücadele edip,kan dökeceklerini söylediler...

Hüseyin Kazım Bey, «Anadolu Efesi ve onun asalleşeni kavmiyesi öyle bir yapıtır ki, onu yutmak isteyenlerin gırtlağını parçalar» dedi.

Hukuk Fakültesi müderrislerinden Selahattin Bey «Hakkını isteyen bu millet ortadan kaldırılamaz» dedi

www.tariheglencesi.com

- Düşmana karşı direnmenin giderek artması, bazı bölgelerde zafer sayılabilecek başarıların kazanılması ,milli bilincin güçlenmesine yardımcı olmuştur. Balıkesir (26-30 Temmuz 1919) ve Alaşehir (16-25 Ağustos 1919)'de toplanan milli kongrelerle Batı Anadolu'daki Kuva-i Milliye birliklerinin insan ve malzeme bakımından beslenmelerine ve ortak bir cephe oluşturmalarına çalışılmıştır.

Kuvâ-yi Milliyecilerden Bir Grup

www.tariheglencesi.com

- **Memleketin İç Durumu ve Cemiyetler**
- **1-Milli Varlığa Düşman Cemiyetler**
- **a-Azınlıklar Dışında Kurulan Zararlı Cemiyetler**
- **Sulh ve Selameti Osmaniye Fırkası: P**adişaha bağlılığı savunmuş bir cemiyettir.
- **Teali İslam Cemiyeti:** Hilafete dayanan bir cemiyettir. Kurtuluşun saltanat ve hilafetin güçlendirilmesiyle mümkün olabileceğini düşünmüşlerdir.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti: Devletin varlığını koruyabilmesi için İngiliz himayesine girmesi gerektiğini savunmuşlardır.

Kürt Teali Cemiyeti: Wilson prensiplerinden yararlanarak Doğu Anadolu'da bir Kürt Devleti kurmayı planlamışlardır.

Hürriyet ve İtilaf Fırkası: İttihat ve Terakkiye muhalif olarak kurulan parti Mondros Mütarekesi'nden sonra faaliyete geçerek iç isyanlarda etkili olmuştur.

b-Azınlıkların Kurdukları Zararlı Cemiyetler

- **Mavri Mira Cemiyeti:** İstanbul'daki Rum Patrikhanesinin desteğiyle kurulan bir cemiyettir. Amacı; İzmir ve çevresi ile Doğu Trakya'nın Yunanistan'a bağlanmasını sağlamak, Bizans Devleti'ni yeniden kurabilmek.
- **Etnik-i Eterya Cemiyeti:** Rum-Bizans Devleti'ni yeniden kurmak amacıyla faaliyette bulunmuştur.

www.tariheglencesi.com

- **Rum Pontus Cemiyeti:** Trabzon Rum İmparatorluğunu yeniden kurmak amacıyla kurulmuştur.
- **Ermeni Taşnak-Hınçak Cemiyetleri:** Wilson ilkelerine dayanarak Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti kurmak istemişlerdir
- **Alyans İsrailit:** Yahudi gençleri, Osmanlı yıkılırsa bir Yahudi Devleti kurmayı düşünmüşlerdir.

- **Not:** Azınlıklar tarafından kurulan cemiyetler İtilaf Devletleri tarafından da desteklenmiştir. Böylece Anadolu'nun işgal edilmesi kolaylaşmış olacaktı. Azınlıkların faaliyetlerinde kiliselerin bu faaliyetin odak noktası olması dikkat çekicidir. Yunan Kızılhaçı, Göçmenler Komisyonu, İzcilik Teşkilatları da etkili olmuşlardır.

www.tariheglencesi.com

2- Milli Cemiyetler

- **Trakya Paşaeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti:** 2 Aralık 1918'de Edirne'de kurulan bu cemiyetin amacı; Doğu Trakya'nın Yunanlılara geçmesine engel olma gerekirse Batı Trakya'nın da katılımıyla bir devlet kurma.
- **İzmir Müdafa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti:** İzmir'in Yunanlılara verilmesini engellemek amacıyla kurulmuştur.

- **İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti:** İzmir'in Yunanlılara verilmesini engellemek amacıyla kurulmuştur. Batı cephesinin kurulmasında, Balıkesir ve Alaşehir kongrelerinin toplanmasında etkili olmuştur.
- **Kilikyalılar Cemiyeti:** Adana ve çevresini Fransızlar ve Ermenilere karşı korumak amacıyla kurulmuştur.

www.tariheglencesi.com

- **Şark Vilayetleri Müdafa-i Hukuk Cemiyeti:** Doğu Anadolu'nun Ermenilere verilmesini engellemek amacıyla kurulmuştur. **Erzurum Kongresi'nin toplanmasını sağlamıştır.**
- **Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti:** Pontus Rum Devleti çalışmalarına karşı kurulmuştur.

www.tariheglencesi.com

- **Milli Kongre Cemiyeti:**

Milli Talim ve Terbiye cemiyeti üyeleri tarafından kurulmuştur. Amacı, Türkler hakkında dünyada yapılan propagandalara yayın yolu ile karşı koymak ve Türk milletinin haklılığını dünyaya duyurmaktı.

✓**Milli Cemiyetlerin Özellikleri**

✓*Milli cemiyetler faaliyet gösterdikleri bölgeleri kurtarma amacında idiler.

✓*İşgalcileri yurttan tamamen temizlemek için yeterli değildi.

✓*Bulundukları bölgelerin düşman işgaline uğramasını engellemişlerdir.

✓*Tüm bu cemiyetler Sivas Kongresi'nde ulusal bütünlüğün sağlanması amacıyla birleştirilmiş, ***Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti*** adını almıştır

- **NOT:** Cemiyetlerin kuruluşunda hakim duygu Türklük duygusuydu. İlk kurulduklarında amaçları kendi bölgelerini korumaktı. Yayın yoluyla gerektiğinde silahla mücadelede bulunmuşlardır. Anadolu'ya silah, cephane ve insan kazandırma konusunda da etkili oldular.

- **AKILLI OLAN, BAŞKASININ KUSURUNU GÖREREK, KENDİSİNİNKİNİ DÜZELTİR.**

Puplilius Syrus